

ประกาศ

ใน การ พระราชทาน พระสุพรรณบัตร

ศุภมัตถุ พระพุทธเจ้าองค์แรก เปน อดีตภาค
ดวงแก้ว ๒๔๔๒ พรรษา บัณฑิต กาล จันทคติ
วิกรม วราหะ ตั้งวัจระ กติกมาศ สุกกบัลย์ อัฐมี
ติถิ ศุภรवार สุวิมลคิลาต รัตนโกสินทร ศก ๑๙๑๙
พฤศจิกายน มาศ พระสมะมาสาหะ คุณ พิเศษ
บริเขต กาล กำหนด

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
มหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
พระสุพรรณบัตร แก่ บัณฑิต กาล จันทคติ
วิกรม วราหะ ตั้งวัจระ กติกมาศ สุกกบัลย์ อัฐมี
ติถิ ศุภรवार สุวิมลคิลาต รัตนโกสินทร ศก ๑๙๑๙
พฤศจิกายน มาศ พระสมะมาสาหะ คุณ พิเศษ
บริเขต กาล กำหนด

มหัน ครอบฤทธิเดช ธรรมวิเศษ ศิรินทร อเนกชน
นิกร สโมสรสมมต ประสิทธิ์วรยศมโหดม บรม
ราช สัมบัคิ นพปดล เดวคร ฉัตรา ดินดัตร์ ศิริวิรัต
โนปถักยณ มหาบรม ราชากิเศกกาภิตติ ธรรมพ
ทศกติก วิชิต ไชย สกตมไห สุวริยมหาสวามินทร์
มเหศวรมหินทรมหารามา ชีราชวโรดม บรมนารถ
ชาติ อาชา วไศรย พุทธา ทิไคร รัตน สรรณารักษ์
อดุลย ศักติ อรรคนเรศ วาธิบตี เมตดา กรณา
ลัตต หฤไทย อโนปโมย อนุการ สกต ไพศาล
มหาวิษณุ ชินดินทร ปรมินทร์ ธรรมิกมหา
ราชาธิราช บรมนารถ บพิตร พระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว

ทรง พระราชดำริห์ว่า พระเจ้า น้อง ยาเชอ
กรมหมื่น นคร วรฤทธิ ได้ ทรงเริ่ม รับราชการ
ใน อดีตออฟฟิศ มา แม้ ยังมี พระชนมายุ น้อย
ครั้น เมื่อ ตั้ง ออฟฟิศ กรมราช เลขา อนุการ ก็ได้
ทรง รับ ตำแหน่ง ใน นาน ที่ ร่วมกัน กับ พระเจ้า
น้อง ยาเชอ กรมหลวง เทเวระวัชร วัโร ประการ
เป็นที่ ใ้วาง พระราช หฤไทย แต่ ได้ ทรง จัด
การ สร้าง พระ ที่นั่ง แด รักษา พระราช วัจ บาง
ปอน ทั้ง การ อื่น ๆ ซึ่งเป็น ราชการ ใน พระองค์
เปน อัน มาก ภาย หลัง ทรง พระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้ ได้ ตั้ง ออก ไป เปน ราชทูต ประจำ
กรุง ยังกฤษ แต่ อยู่ใน คัดตเคตอเมริกา เมื่อ ได้ ตั้ง
กลับ กรุง เทพฯ ก็ได้ ทรง รับ นาน ที่ เปน ทอม
มิตต์ บังคับ การ กรมพระ นครบาด ภาย หลัง ได้
ดำรง ตำแหน่ง เสนาบดี กระทรวง นครบาด แต่ ได้
เป็น กรรมการ ตรวจ ตัดดิน ความ ฎีกา ถึง ต้อง
คราว ได้ รับ ราชการ ใน ตำแหน่ง ใหญ่ ยิ่ง ยืน
มา ชำ นาน ประกอบ ไป ด้วย พระ ปรีชา สามารถ
รอบ รั ใน ราชกิจ เก่า ใหม่ รอบ คอบ ทัว ถึง ได้
ทรง ผ่อน ผัน รักษา การ งาน ใน เวลา ที่ มี
ราชการ ชับชน โดย พระ ปัญญา แด อุดาหวิริย

ภาพ ให้ราชการ ทั้งปวง ส่ง เြียบ ร้อย เป็น ไป ไม่มี เหตุ การ อันใด นับ ว่า เป็น ความ ชอบ ความ ดี ใน ราชการ มา โดย ลำดับ เป็น พระเจ้า น้อง ยาเชอ ซึ่ง มี พระชน มา ยุ มาก กว่า พระเจ้า น้อง ยาเชอ ทั้งปวง ส้มควร ที่ จะ ได้ ดำรง พระ เกียรติยศ เป็น พระองค์ เจ้า ต่าง กรม ผู้ ใหญ่

จึงมี พระบรมราชโองการ ดำรัส สั่ง ให้ สถาปนา เลื่อน พระเจ้า น้อง ยาเชอ กรมหมื่น นครศรี วรฤทธิ ขึ้น เป็น พระองค์ เจ้า ต่าง กรม ผู้ ใหญ่ มี พระนาม ตาม จาตุก ใน พระ ศุภพรณ บัตร ว่า พระเจ้า น้อง ยาเชอ กรมหลวง นครศรี วรฤทธิ นาคนาม ทรง ศักดินา ๓๕๐๐๐ ตาม พระราช กำหนด อย่าง พระองค์ เจ้า ต่าง กรม ใน พระ บรมมหา ราชวงษ์ จง ทรง เจริญ พระชนมา ยุ พรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณ ตำร สัมบัติ สรรพ ศิริ สวัสดิ์ พิพัฒน์ มงคล วิบุลย สุขุมต ธนสาร สัมบูรณ์ อุดมย เกียรติยศ เตชะ นุภาพ ทุก ประการ

ให้ ทรง เลื่อน เจ้ากรม เป็น หลวง นครศรี วรฤทธิ ถ้อย ศักดินา ๖๐๐

ปลัด กรม เป็น ชุน ราชกิจ วรเดช ถ้อย ศักดินา ๔๐๐

สมุห บัญชี คง เป็น หมื่น สังเกต นิกร ถ้อย ศักดินา ๓๐๐

อนึ่ง ทรง พระราช ดำริห์ว่า พระเจ้า น้อง ยาเชอ กรมหมื่น ประจักษ์ สิดปาคม ทรงพระ สติปัญญา ว่องไว ได้ เริ่ม รับ ราชการ เป็น นักเรียน อยู่ที่ ศาลฎีกา ครั้ง พระเจ้า บรมวงษ์ เชอ กรม พระ เทเวศร์ วัชรินทร์ เป็น อธิบดี แต่ ได้ ทรง ทำ การ โยธาต่าง ๆ มี การ ปฏิสังขรณ์ วัด พระศรีรัตน ศาลาราม เป็น ต้น แล้ว ได้ รับ ราชการ บังคับ บัญชา กรม วงษ์ นอก ภาย หลัง ได้ เป็น ผู้ช่วย ราชการ กรมวงษ์ เวน ใน ด้วย แต่ ได้ ทรง จัด การ รวบรวม ผู้กำกับ ประศต่าง ๆ ตั้ง เป็น

ทหาร คับ เพลิง ใน พระบรม มหาราชวงษ์ ขึ้น กอง หนึ่ง แต่ ได้ ทรง จัด การ ตั้ง กอง ทหาร ล้อม พระ ราชวงษ์ แล้ว ได้ ทรง รับ ตำแหน่ง นาย พันโท บังคับ บัญชา การ ทหาร ใน กอง นั้น เป็น การ กวดขัน แข่งแรง แต่ ประจำ ราชการ อยู่ใน พระ บรม มหาราชวงษ์ โดย มาก มีความ จงรัก รักดี ต่อ ได้ ฝ่า ดอง ชู้ดี พระบาท เสมอ มา ตั้งแต่ ทรง พระเยาว์ ครั้น เมื่อ มี ราชการ พวก ช้อ ข้าศึก เข้า มา เบียดเบียน ประชาชน ใน พระราช อาณา เศศร ทาง แขวง เมือง พวน ได้ ทรง พระ กรุณา โปรด ให้ เป็น แม่ทัพ ใหญ่ ขึ้น ไปปราบ ปราบ พวก ช้อ ข้าศึก ตั้ง อยู่ ณ เมือง นนง คาย จัด การ ใน หัวเมือง ดาว แด เมือง พวน จน สำเร็จ ราชการ ตลอด แล้ว ได้ เสด็จ กลับ ลง มา รับ ราชการ ใน กรุง เทพ ฯ โปรดเกล้า ฯ ให้ ดำรง ใน ตำแหน่ง เสนาบดี กระทรวง วงษ์ ได้ ทรง ศึกษา ราชการ ใน นานี่ ที่ มีความ รอบ รู้ ทั้ง ถึง ใน การ เก่า ใหม่ ทั้งปวง ทั้ง ไป แต่ ได้ ทรง เป็น ตำแหน่ง นาย พล ศรี บังคับ ราชการ ทหาร ประจำ ของ ใน พระบรม มหาราชวงษ์ ทั้งสิ้น แต่ ได้ ทรง ช่วย กรม พระ ตำรวจ จัด การ รับ ฎีกา ที่ ราษฎร ทูล เกล้า ทูล กระหม่อม ถวาย ให้ เป็น แบบ แผน เြียบ ร้อย ดี ขึ้น ภาย หลัง ได้ ทรง รับ ตำแหน่ง เป็น ข้าหลวง ต่าง พระองค์ สำเร็จ ราชการ มณฑล ฝ่าย เหนือ ประจำ ราชการ อยู่ใน ครั้ง หลัง นี้ ถึง เจ็ด ปีเศษ จึง ได้ โปรด เกล้า ฯ ให้ เสด็จ กลับ ลง มา ดำรง ตำแหน่ง เสนาบดี กระทรวง กระตาคม แต่ รับ ราชการ ใน นานี่ ที่ ผู้ บัญชา การ ทหาร เรือ ใน ครั้ง นี้ เมื่อ ทรง ดำรง ที่ แม่ทัพ แต่ ข้าหลวง ต่าง พระองค์ สำเร็จ ราชการ มณฑล ฝ่าย เหนือ นั้น ได้ ทรง จัด ราชการ ทั้งปวง ทั้ง ส่วน ปราบ ปราบ ข้าศึก ลี้ครุ แต่ การ ปก ครอง รักษา พระราช อาณาเศศร ด้วย สุรภาพ

ปรีชาสามารถ แด พระอุดาห วิริย อัน แรง กกล้า
ให้ราชการ ทั้งปวง สำเร็จ เป็นคุณ ประโยชน์
แก่ราชการ แผ่นดิน แด ให้ราษฎร ได้รับ ความ
สุข ปราศจาก ไทย อัน ตราย เป็น อัน มาก ทรง
อดทน ต่อ ความ กราก กว่า ลำบาก มิได้ มี
ความ ทุ้อ ถอย เป็น ความ ชอบ ต่อ ราชการ
อัน ยิ่ง ใหญ่ อยู่ ณนี้ สมควร ที่ จะ ได้ ดำรง พระ
เกียรติยศ เป็น พระองค์ เจ้าต่าง กรม ผู้ ใหญ่

จึงมี พระบรม ราช โองการ ดำรัส สั่ง ให้ สดขานา
เดือน พระเจ้า น้อย ยาเชอ กรมหมื่น ประจักษ์
คิดปาคม ขึ้น เป็น พระองค์ เจ้าต่าง กรม ผู้ ใหญ่
มี พระนาม ตาม จาตุก ใน พระ สู่พรรณ บักร ว่า
พระเจ้า น้อย ยาเชอ กรมหลวง ประจักษ์ คิดปาคม
มุสิกนาม ทรง ศักดินา ๑๕๐๐ ตาม พระราช
กำหนด อย่าง พระองค์ เจ้าต่าง กรม ใน พระบรม
มหาราชวง จง ทรง เจริญ พระชน มายุ พรรณ สุข
พลปฏิภาณ คุณสาร สมบัติ สรรพ ศิริ สวัสดิ
พิพัฒน์ มงคล วิบุลย สุขุมล ธนสาร สมบูรณ์
อดุลย เกียรติยศ เศชา นุภาพ ทุก ประการ

ให้ ทรง เดือน เจ้ากรม เป็น หลวง ประจักษ์
คิดปาคม ถือ ศักดินา ๒๐๐

ปลัดกรม เป็น ขุนภิรมย์ราชกิจ ถือ ศักดิน
นา ๔๐๐

สมุหบาญชี คง เป็น หมื่น พินิจ พลภักดี ถือ
ศักดินา ๓๐๐

อนึ่ง ทรง พระราช ดำรัส ว่า พระเจ้า น้อย ยาเชอ
กรมหมื่น ดำรง ราชานุภาพ ได้ ทรง บังคับ การ
ทหาร มหาดเล็ก รักษา พระองค์ กรม กอง แก้ว
จินดา กรม แผน ที่ แด จัด การ ตั้ง โรงเรียน
อัน เป็น ความ ชอบ ความ ดี มี ปราบกฏ อยู่ใน
ประกาศ ตั้ง กรม เมื่อ ปี จอ อัฐศก จุด ศัก
วรรษ ๑๒๔๙ นั้น แล้ว ตั้งแต่ นั้น มา ได้ ทรง
เดือน ตำแหน่ง เป็น นาย พลตรี ผู้ช่วย ผู้ บัญชา

การ ทหาร บก แด จัด การ โรงเรียน ทั้งปวง
อยู่ อย่าง เดิม ด้วย จน ได้ ตั้ง ขึ้น เป็น กรม ศึกษา
ธิการ แล้ว ได้ เป็น กรรมการ จัด ตั้ง โรง พยาบาล
บังคับ ราชการ ใน กรม ดังกล่าว แด กรรมการ
เมื่อ รวบรวม ตำแหน่ง ทั้งปวง นี้ ยก ขึ้น เป็น
กระทรวง กรรมการ จึง ได้ ทรง พระกรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้ ย้าย จาก นำ ที่ ราชการ ทหาร
บก มา เป็น อธิบดี กระทรวง กรรมการ ได้ ทรง
จัด การ ใน นำ ที่ วาง แบบ อย่าง ราชการ ทั้งปวง
ใน กระทรวง ซึ่ง รวบรวม ขึ้น ใหม่ นั้น โดย พระ สติ
ปัญญา สามารถ แด ความ อุสาห เป็น อัน มาก
นับว่า เป็น อัน ได้ ตั้ง ต้น การ ศึกษา เป็น แบบ
อย่าง ซึ่ง ได้ จัด การ เจริญ สืบมา ณ บัดนี้
ได้ ทรง แต่ง ตำราเรียน บาง อย่าง มี แบบ เรียน
เร็ว เป็น ต้น แล้ว ได้ ทรง รับ ตำแหน่ง เป็น ราชทูต
พิเศษ ออก ไป ยัง นา ๆ ประเทศ ใน ยุโรป แด
ทรง ตรวจ การ ศึกษา ใน ประเทศ ต่าง ๆ บาง
ประเทศ ใน ยุโรป ทั้ง เมือง ฮีลปด์ แด อินเดียน ครั้น
เมื่อ เสด็จ กลับ จาก ราชการ นั้น จึง ทรง พระ
กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ เป็น เสนาบดี กระทรวง
มหาด ไทย ครั้น เมื่อ ทรง พระราช ดำรัส ให้ จัด
การ ปกครอง พระราช อาณาเขต ให้ เป็นการ
กวต ขึ้น มั่น คง แด เป็น การ สดวกดี ใน การ ปก
ครอง ขึ้น จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้
ยก หัวเมือง จาก กระตุมโฮม แด กรม ท้า มา
รวม ใน กระทรวง มหาด ไทย แบ่ง พระราช
อาณาเขต เป็น มณฑล จัด การ ปกครอง รักษา
เป็น แบบ อย่าง ทั่ว ไป ทุก แพนก พระเจ้า น้อย
ยาเชอ กรมหมื่น ดำรง ราชานุภาพ ได้ ทรง รับ
จัด การ วาง แบบ อย่าง ปกครอง ทั้งปวง ซึ่ง เป็น
การ ใหญ่ ยิ่ง ยาก ที่ จะ สำเร็จ ได้ อาไศรย พระ
สติปัญญา อัน สุขุม คัมภีร์ ภาพ แด พระ อุสาห
ฉันทวิริย อัน แรง กกล้า ประกอบ ด้วย การ ศึกษา

แบบอย่าง แด ความ เบน ไป อยู่ ทั้ง ภายใน
 แด ภาย นอก กอบ ไป ด้วย พระ สถิติ ตรี ตรอง
 เล็ก พ้น ทั้ง มี ความ ซื่อ ตรง ดำรง ใน ความ
 สัตย์ สุจริต มิได้ หนัก ไป ใน อคติ ทั้งปวง ควร
 ยก ย่อง ว่า เมื่อ ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ
 ให้ จัด เริ่ม ตั้ง การ ใน กระทรวง ไต กรม ไต ก็
 ทรง สามารถ ที่ จะ จัด การ ตลอด พระ เศษ พระ คุณ
 ให้ สำเร็จ เป็น คุณ มั่น คง ยั่งยืน เป็น หลักฐาน
 แบบ อย่าง ได้ ตั้ง พระราช ประสงค์ ทุก นำที่ มา
 เปน เหตุ ให้ เจริญ พระ เศษานุกาพ แด เปน ความ
 สุข แก่ ประชา ราษฎร ทั้ง พระราช อาณา เซก
 นับ ว่า เปน ความ ชอบ พิเศษ ยิ่ง ใหญ่ แด มี พระ
 ราช หลุ ไทย จงรัก รักดี ต่อ ได้ ฝ่า ตลอด ชุด
 พระบาท สนิท ซิด ชอบ พระราช อธิยา ไศรย
 เมื่อ เสด็จ พระราช ดำเนิน ประพาศ แห่ง ไต ทั้ง
 ใน พระราช อาณา เซก แด นอก ประเทศ ก็ได้
 ตาม เสด็จ พระราช ดำเนิน แด จัด การ ทั้งปวง
 เพื่อ ให้ เปน ที่ ทรง พระ ดำรง ฤ แด เปน การ สดวก
 ดี แทบ ทุก ครั้ง เปน ที่ ใ้วาง พระราช หลุทัย
 อัน สนิท เมื่อ เสด็จ พระราช ดำเนิน ประพาศ
 ประเทศ ยุโรป ได้ ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ
 ให้ เปน ที่ ปกฤษา ของ สมเด็จ พระบรม ราชนี นารถ
 ซึ่ง สำเร็จ ราชการ แผ่นดิน ต่าง พระองค์ ด้วย
 พระองค์ หนึ่ง มี พระ อธิยา ไศรย มั่น คง ยั่งยืน
 แด มี ไมตรี อารี ทั่ว ไป ใน ประชุม ชน ทั้งปวง
 ประกอบ ทั้ง ความ สามารถ ใน ราชกิจ ดัง พรรณา
 มา แล้ว นั้น จึง ทรง พระราช ดำริ ให้ เห็น สมควร
 ที่ จะ ยก ขึ้น เปน พระองค์ เจ้า ต่าง กรม ผู้ ใหญ่
 จึง มี พระบรมราช โองการ ดำรัส ตั้ง ให้ สถาปนา
 เลื่อน พระเจ้า น้อย ยาเธอ กรมหมื่น ดำรง ราช
 นุกาพ ขึ้น เปน พระองค์ เจ้า ต่าง กรม ผู้ ใหญ่
 มี พระนาม จากฤ ใน พระ สุพรรณ บัตร ว่า พระเจ้า
 น้อย ยาเธอ กรมหลวง ดำรง ราชานุกาพ นาคนาม

ทรง ศักดินา ๑๕๐๐๐ ตาม พระราช กำหนด อย่าง
 พระองค์ เจ้า ต่าง กรม ใน พระบรม มหาราชวัง จง
 ทรง เจริญ พระ ชน มายุ พรรณ สุข พด ฐิภาณ
 คุณ ดำร สมบัติ สรรพ ศิริ สวัสดิ ธิพัฒน์ มงคล
 วิมุดย ศุภผล ชน ดำร สมบูรณ์ อุดมย เกียรติยศ
 เศษานุกาพ ทุก ประการ
 ให้ ทรง เลื่อน เจ้ากรม เปน หลวง ดำรง ราช
 นุกาพ ชื่อ ศักดินา ๖๐๐
 ปลัด กรม เปน ชุน ปราย ปรพด ชื่อ ศักดิน
 นา ๕๐๐
 สมุห ภาณูชี คง เปน หมื่น สกล ฌณา รักษ
 ชื่อ ศักดินา ๓๐๐
 อนึ่ง ทรง พระราช ดำริ ให้ ว่า พระเจ้า ฤ ยาเธอ
 พระองค์ เจ้า ระพีพัฒน์ ศักดิน ได้ เสด็จ ไป ทรง
 ศึกษา วิชา การ ฌกรุง อังกฤษ แต่ ยัง ทรง พระเยอ
 ภาย หลัง ได้ เข้า วิทยาลัย ไครสเตรซ ศึกษา ใน
 ทาง กฎหมาย ได้ เปน ชั้น บี เอ ตาม วิธี ประโยค
 ใน การ ศึกษา อังกฤษ ครั้น เมื่อ สำเร็จ การ
 ศึกษา แล้ว เสด็จ กลับ มา รับ ราชการ อยู่ใน
 ออฟฟิศ ราช เศษานุกาพ ภาย หลัง ได้ ทรง
 พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ เปน ข้าหลวง พิเศษ
 ไป จัด การ ตั้ง ศาล ใน มณฑล กรุงเกอ ได้ ทรง
 ทำ การ ใน นำที่ นั้น โดย ความ อุดม ซื่อ ตรง ทรง
 บังคับ ควบคุม คดี ทั้งปวง ด้วย พระองค์ เอง เปน
 ยุติธรรม แด รวด เร็ว ปรากฏ พระ ปรีชา สามารถ
 เปน ที่ นิยม ยินดี ทั่ว ไป ใน หมู่ ประชา ชน
 มณฑล นั้น ท่าน เสนาบดี ที่ ปกฤษา ราช าร
 จึง ได้ พว้อม กับ กราบ บังคม ทูล พระ กรุณา ว่า
 ถึง พระชน มายุ จะ ยัง น้อย ก็ เห็น ว่า สมควร ที่
 จะ ได้รับ ราชการ ใน ตำแหน่ง ใหญ่ เปน ที่ ใ้วาง
 พระราช หลุทัย ได้ การ ใน กระทรวง ยุติธรรม
 ซึ่ง ตั้ง ขึ้น ไว้ ยัง ไม่ เปน ระเบียบ เรียบ ร้อย อันดี มี
 ถ้อย ความ คั่ง ค้าง การ ดำเนิน ไป ไม่ทัน ชาติ

สมัย แต่ยังไม่ได้จัดการออกไปถึงหัวเมือง
 ได้ตั้งพระราชประสงค์ จึงทรงพระกรุณาโปรด
 เกล้าฯ ให้ทรงรับตำแหน่งที่เสนาบดีกระทรวง
 ยุติธรรม ได้ทรงเริ่มจัดการแก้ไขเปลี่ยนแปลง
 ในกระทรวงยุติธรรมกรุงเทพฯ แต่ตั้ง
 โรงเรียนกฎหมายขึ้น ทรงแนะนำสั่งสอนด้วย
 พระองค์เอง ได้ผู้ซึ่งมีความสามารถพอควร
 แก่ที่จะเป็นผู้พิพากษาได้ขึ้นหลายนาย ได้
 จัดการขยายออกไปตั้งศาลตามหัวเมือง ทั้ง
 ศาลข้าหลวงพิเศษ ศาลมณฑลแต่ศาลเมือง
 ตามลำดับที่จะขยายออกไปได้ ในระหว่าง
 สองปี ก็ได้ตั้งศาลพิจารณาความตามพระ
 ราชบัญญัติกระบวนพิจารณาความแพ่ง แด
 อาญา ซึ่งตั้งขึ้นใหม่ได้ทั่วทุกมณฑลมีผล
 ปรากฏ คือราษฎรได้รับความยุติธรรม
 แลรวดเร็วไม่ค้างค้ำอย่างแต่ก่อน ถึงว่าการ
 ที่จะจัดให้เต็มบริบูรณ์ ตามความมุ่ง
 หมาย ยังไม่สำเร็จตลอดไปในเวลาอัน
 น้อยดังนี้ โดยเหตุที่มีความขัดข้องบางอย่าง
 มีหลายคนสมควรแก่นำที่ไม่ได้ ก็ได้ทรงพระ
 อุดหนุนจัดการศึกษากฎหมาย แดเลือกหาผู้มี
 ความสามารถ ที่พอจะทำการในหน้าที่ได้
 ให้รับราชการไป แดแก้ไขจัดการเพิ่มเติม
 ไปโดยลำดับ นับว่าเป็นที่หวังใจได้ว่าการ
 การศาลยุติธรรม คงจะได้ตั้งมั่นคงแพร่
 หายไปทั่วพระราชอาณาเขตโดยไม่นานเวลา
 กว้างซึ่งได้ทรงจัดการมาได้ถึงเพียงเท่านี้ นับ
 ว่าเปนความดีความชอบ ในราชการ เปน

อันมาก บัดนี้ก็ทรงเจริญพระชนมายุ แด
 ประกอบด้วยโอรสธิดาบริวารสามารถ ตั้งได้
 พรรณามาแล้วนั้น สมควรที่จะเลื่อนพระ
 เกียรติยศ ดำรงตำแหน่งพระองค์เจ้าต่างกรม
 รับราชการ ถองพระเดชพระคุณ ต่างพระเนตร
 พระกรรณ พระองค์หนึ่งได้

จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่ง ให้สถาปนา
 พระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าวิพัฒน์ศักดิ์
 ขึ้นเป็นพระองค์เจ้าต่างกรม มีพระนามตาม
 ราชฤดีว่า พระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้า
 วิพัฒน์ รัชบุรดิเรกฤทธิ นาคนาม ทรง
 ศักดินา ๑๕๐๐๐ ตามพระราชกำหนดอย่าง
 พระองค์เจ้าต่างกรม ในพระบรมมหาราชวัง จง
 ทรงเจริญพระชนมายุ พรรณสุขพลปฏิภาณ
 คุณสารสมบัติ สรรพศิริสวัสดินิพัฒน์ มงคล
 ดุริยคุณคุณคุณคุณคุณคุณคุณคุณคุณคุณ
 เตชานุภาพทุกประการ

ให้ทรงตั้งเจ้ากรม เปนหมื่นราชบุร
 ดิเรกฤทธิ ถือศักดินา ๖๐๐

ปลัดกรม เปนหมื่นวิจิตรสมุทรสงคราม
 ถือศักดินา ๕๐๐

สมุหบัญชี เปนหมื่นโพธารามประชุมพล
 ถือศักดินา ๓๐๐

ให้ผู้ที่ได้เลื่อนตำแหน่ง แดรับตำแหน่ง
 คงตำแหน่งทั้ง ๓๒ นี้ ทำราชการในหลวง แด
 ในกรมตามอย่างธรรมเนียมเจ้ากรม ปลัดกรม
 สมุหบัญชี ในพระองค์เจ้าต่างกรมทั้งปวง
 ลับไปขอให้มีสุขสวัสดิเจริญเทอญ